

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Demonstrationes
Chronologico-Historico-Juridico-Canonicæ**

Callenberg, Caspar

Coloniae, 1734

Caput IV. Quartam affert Demonstrationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63192](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63192)

CAPUT IV.

Quartam affert Demonstrationem.

DEMONSTRATIO QUARTA.

- Num. 29. Canonissas
Seculares
Papa ex-
pressè no-
luit appro-
bare.
- Canonissæ, de quibus agit *C. Indemnitatibus. §. penult.* illæ sunt, quas Pontifex expressè noluit approbare. Patet ex textu: *Per hoc tamen earum Statum, Ordinem, & Regulam nolumus, nec intendimus approbare.* Sed illæ, quas Pontifex noluit expressè approbare, sunt viventes extra COMMUNITATEM in privatis ædibus singulatim, & oppidò laxè; maximè permixtim cum Canonicis; non autem aliæ communitatis Sectatrices intra Monasteriorum Claustra ab omni Virorum consortio secretæ. Tum, quod hujusmodi ultimæ temporibus Bonifacianis non ampliùs dabantur inter Canonissas Seculares, ut trinis jam Demonstrationibus evictum est; tum etiam, quia si adhuc superstites fuissent pristinae Communitatis Sectatrices, procul à Virorum Contubernio more antiquo intra Monasteriorum Septa canonicè & sanctè viventes, nihil erat, cur Papa tam expressè, & apertè approbationem eis deneget; maximè cum ejusmodi Canonissas jam sufficientissimè approbasset *Concilium Aquisgranense* circa annum 816. illis integro libro Regulas præscribendo; ut supra insinuavimus num. 6. eisdemque suam Autoritatem abunde imperitiissent jam antè, circa annum 813. Concilium Cabillonense, & Moguntinum, de quibus egimus eodem num. 6.
- Num. 30. Canonissa
primæ
commu-
niter, &
extra con-
sortium
Canonicorum
viven-
tes, à
pluribus
Conciliis
sunt appro-
bata.
- Gravissimæ autem rationes aderant non approbandi Canonissas, in propria *Receptacula, & privata Domicilia* dilapsas, & singulatim habitantes; quia id pugnabat, & contra Concilium Rhemense relatum num. 4. & contra *Can. Pernitosam. XVIII. q. 2.* & contra Concilium Aquisgranense, & Cabillonense, Clausuram & vitam communem Canonissis præscribentia: ut in ipsis videre est diffusius.
- Num. 31. Ratio, cur
Canonissa
Seculares
non sint ap-
probata, est
vita Sin-
gularis.
- Maxima autem non approbandi Canonissas Seculares Ratio fuit, quòd præter vitam singularem præscriptæ olim communitatis eliminatricem, in plerisque omnibus, cum primis autem in præcipuis, & Insignibus Collegiis (ut infra ex numero 174. patefecit) Canonice Canonicis permixtæ viverent, periculosissimo sanè consortio, & nil nisi scandala suapte naturâ gignere nato, ideòque toties à Canonibus vetito: nempe c. *Mulieres. 2. de Judic. in 6. ibi: Mulieres, quas vagari non convenit, nec Virorum cætibus immisceri Can. Pernitosam XVIII. q. 2. ibi: Similimodo prohibemus, ne Sanctimoniales simul cum Canonicis &c. in Ecclesiâ, in uno Choro convenient.* Adde *Can. 20. 21. 22. 23. XVIII. q. 2.*
- Num. 32. Ratio po-

Ratio

Ratio prohibitionis est duplex, inquit Abbas prim. part. Consiliorum conf. 8. sub
 inii. Prima: propter crimen incestus, quod ex propinquitate, & familiaritate co-
 habitantium provenire posset. Secunda Ratio: propter malam opinionem, &
 propter oblocutiones hominum. Et has rationes dant ipsa fura quæ Can. Monaste-
 ria Puellarum 23. XVIII. q. 2. ibi: Propter insidias Diaboli, & propter oblocu-
 tiones hominum, quæ Can. Definimus 21. XVIII. q. 2. ibi: Quia scandalum, id
 est offendiculum multis efficitur. Scilicet, ut aqua, & terra, si se creveris, pu-
 rum sunt elementum; si permiscueris, lutum; ita & mixtura utriusque Sexûs,
 ut ut puri, in sordes degenerat. Et sicut stipula admota igni flammam concipit;
 ita nimia Virorum, & Feminarum etiã integerrimarum conjunctio
 incendiã parit. Urítque videndo femina. (a)

tissima :
 mixtura
 Virorum

Ignem queritis? ignis homo est (b)

Et sæpè conversatio, ignis in igne fuit. (c)

Et hinc licet magna fuerit Canonissas non approbandi causa, vita singularis;
 maximam tamen fuisse assero; mixturam Canoniorum, ut passim docent Au-
 tores contradicente nemine.

Licet ista sint Canonica, ait Practicorum Princeps Pyrrhus Corradus in Prax. Num. 53.
 Benef. L. 1. c. 5. n. 141. non tamen sunt probata. At cur amabo? causam Cor-
 radus apertis dat verbis: Namque plurimum habitant permixtim. En crimen!
 en causam!

Ut tradunt
 Autores
 passim, ne-
 mine con-
 tradicente.

Licet ista, eisdem poenè verbis scribit Lambertinus de Jure Patronatus. part. 1.
 L. 2. q. 7. in princ. art. 6. n. 3. & Vocentur Canonica; non sunt probata. Quia
 illarum vita sæpè malum habet finem, prout in dict. C. Indemnitatibus. §. pen.
 recitat Andrea. Quod NB. ut plurimum ista Canonissa Seculares habitant PER-
 MIXTIM. & remittit se ad notata per ipsum in c. Dilecta. de Majorit. & Obed.
 & Semper igitur ex illis mixturis expectatur pessimus eventus. Ita Lambertinus,
 qui in rem nostram mentem suam clariùs explicare non potuisset.

Et quoniam (verba sunt Viviani in Rational. Juris Pontificii L. 1. tit. 6.) ex-
 tirpare istas Canonicas in quibusdam Provinciis, præcipuè in Germaniã, propter
 inveteratam illarum consuetudinem [jam tempore Bonifacii VIII. inveterata apud
 Canonissas viguit mixtorum Collegiorum consuetudo] videbatur difficillimum;
 Joan. Vangu. hic: & illas approbare non conveniebat. Causam quæris? in prom-
 ptu causa est: CUM MONASTERIA NON DEBEANT ESSE
 DUPLICIA, scilicet Virorum simul & Mulierum. c. definimus. 18. q. 2. & ista
 Canonica sæpè recipiebant Viros hospites, & officiabant cum Canonicis. Joan. Andr.
 hic V. postremo. Et ideo per hanc Constitutionem providetur circa illarum Electio-
 nem ad meliùs, quo fieri potest. Non tamen per hujusmodi provisionem status illa-

D 2

rum

(a) Virgilius. (b) Porcius Licinius in Corpore Veter. Poetar. pag. 494.

(c) Ovidius.

rum censetur reprobatus; ut per *Can. Pernitiosam XIII. q. 2. Geminianus hic.* Paria habet Cardinalis Zabarella, in *Clem. attendentes de Statu Monach. V. illas. Nota*, inquit, quod *Canonica Seculares non sunt approbata...*

Est autem, secundum Lau. Status earum periculosus. arg. c. Mulieres. de Judic. in 6. (ubi dicitur, quod *Mulieres vagari non convenit, NEC VIRO- RUM COETIBUS IMMISCERI*) PROPTEREA [en causam denegatae appro- bationis, mixturam Virorum] *Papa non approbat; sed permittit.* Paria habent plures alii, quos brevitatis ergo omitto.

Usque adeo Pontifex non exceptit a dispositione Capituli *Indemnitatibus* Cano- nissas extra Communitatem, & cum Canonicis permixtim viventes; ut solum Communitatis Desertrices, & maxime illas, quae Canonicis sociatae essent, eadem perstringat.

Ergo si caput *Indemnitatibus* agat de Canonissis, quas Pontifex expressè non approbat; aget de illis, quae vitam singularem agunt; maxime autem de iis, quae cum Viris in idem Capitulum coeunt. Et hoc est quod quartò erat demon- strandum. Ob quam etiam Demonstrationem, si bene penetretur, quivis Ale- xophilus, Victrici Veritati

Io magnà voce Triumphe! canet. (a)

Atque haec Demonstratio potissimum pro Collegiis Canonissarum mixtis dispo- sitioni Capituli *Indemnitatibus*, vindicandis deservit, sicut & sequens.

CAPUT V.

Demonstrationem deducit quintam.

DEMONSTRATIO QUINTA.

Somnes Authores, ne unico excepto (qui quidem considerari mereatur) do- ceant Collegia Canonissarum *mixta* ad dispositionem *C. Indemnitatibus* pertinere; uique eò pertinent. Atqui &c. ergo &c.

Major iterum certa est, & moraliter evidens; nam *tunc etiam* (verba sunt Eru- ditissimi Jacobi Wex in *Ariadne Carolina* part. 1. tab. 3. in animadvers. num. 2.)

Num. 34. *censetur certò & clarè constare de sensu Legis, & mente Legislatoris; quando circa*
Quòd om- talem materiam OMNES, aut FERE OMNES interpretes Authores con-
nes, vel ferè veniunt, cum tot peritis in arte sit firmiter credendum, & adherendum. Suar. L.
omnes te- 6. de LL. c. 1. König de constit. n. 22. Braun in Jurisprud. c. 3. §. 2. n. 15.
nens, mo- Minor etiam evidentissima moraliter est, tum ex hoc argumento negativo, quòd
raliter cer- sum est.

(a) *Ovid. Lib. 4. Trist. Eleg. 2.*